

Waarom het plaatsens van beweegtoestellen niet tot meer sporten leidt

DOOR RICK PRINS

Het is een mooie zondagochtend in augustus. Vanaf een bankje kijk ik uit op een dijkje met gelig gras, dorstige bomen en een gravelpad met beweegtoestellen. In het halfuur dat ik op het bankje zit, zie ik niemand. Niet echt een beweegvriendelijke omgeving.

Ik stap weer op m'n racefiets. Op een braakliggend toekomstig bouwterrein zie ik een groepje twintigers en dertigers met plezier door stoffig zwart zand tiggeren. Het zwarte stof plakt als camouflage op hun gezicht: Vinex-krijgers. Best een beweegvriendelijke omgeving.

Voor mij is een omgeving beweegvriendelijk als daarin wordt bewogen. Een omgeving moet de gelegenheid bieden om te bewegen. Dat kan een sportveld zijn,

een rijtje beweegtoestellen of een stoffig braakliggend terrein. Tegelijkertijd trekt zelfs het nieuwste van het nieuwste op het gebied van beweegtoestellen niet vanzelf sporters aan. Laat staan niet-sporters. De fysieke omgeving is belangrijk om te bewegen, maar om mensen in beweging te krijgen is meer nodig: georganiseerd aanbod en gemotiveerde mensen.

Pas als gelegenheid, georganiseerd aanbod en gemotiveerde gebruikers in balans zijn, wordt beweeggedrag gemaximaliseerd. Dit is in de wetenschap al langer bekend. Mijn onderzoek laat zien dat jongeren het meeste sporten als ze gemotiveerd zijn om te sporten én de buurt voldoende sportaccommodaties (gelegenheid) heeft. In ander onderzoek is de aanleg van twee basketbalveldjes bestudeerd. Eén van de veldjes werd niet gebruikt, het andere juist wel. Het verschil tussen beide

veldjes? Alleen op het succesvolle veldje was georganiseerd sportaanbod. Daar is de balans gevonden. Als we een beweegvriendelijke omgeving willen vormen, dan zou dat een zoektocht naar een balans van gelegenheid, aanbod en behoefte moeten zijn. Toch ligt de focus van het beweegvriendelijker maken van de omgeving vaak alleen op het bieden van gelegenheid. Om de vruchten van beweegtoestellen en hardlooproutes te plukken, moet het motiveren van mensen en het bieden van georganiseerd aanbod ook aandacht krijgen. Daarom, morgenavond om half acht: bootcamp bij het dijkje met gelig gras, dorstige bomen en verlaten beweegtoestellen. Wie zie ik daar? ●

Rick Prins is onderzoeker bij het Mulier Instituut en gespecialiseerd in de invloed van de leefomgeving op sportparticipatie en beweeggedrag.